

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/180/2015
Identifikačné číslo spisu: 3014200538
Dátum vydania rozhodnutia: 14.12.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:3014200538.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej v právnej veci navrhovateľky: G. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. X, D., proti odporkyni: Sociálnej poisťovni, ústrediu, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/164/2014-37 zo dňa 30. apríla 2015 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/164/2014-37 zo dňa 30. apríla 2015 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom č. k. 12Sd/164/2014-37 zo dňa 30.04.2015 Krajský súd v Trenčíne potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 06.03.2014 podľa § 250q ods. 2 O. s. p. ako vecne správne a zákonné a odporkyni náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil tým, že posudkoví lekári v konaní predchádzajúcom vydaniu napadnutého rozhodnutia, ako aj v konaní o opravnom prostriedku na základe nových odborných lekárskeho nálezov a vlastného vyšetrenia vyhodnotili, že navrhovateľka je naďalej invalidná s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 %. Posudkový lekár II. stupňa so sídlom v Nitre v rámci dožiadania súdu po doložení nových odborných lekárskeho správ vypracoval nový lekárskeho posudok, v ktorom vyhodnotil, že navrhovateľkin stav je naďalej zhoršený na úroveň invalidity s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 45 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Posúdenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo vypracovaných lekárskeho posudkoch považoval za dostatočne a presvedčivo odôvodnené.

Rozsudok krajského súdu napadla navrhovateľka včasným odvolaním, v ktorom uviedla, že bola predvolaná na Krajský súd v Trenčíne, kde sudca rozhodol, že jej môže byť priznané zvýšenie invalidného dôchodku o 10 %, s čím zástupkyňa sociálnej poisťovne súhlasila, avšak v rozsudku je niečo iné, čo sa nezhoduje s tým, čo jej bolo priznané. Uviedla že nové lekárske nález určite neboli

zhodnotené, inak by nemohli tvrdiť, že strata sluchu je náhla. Je to dlhodobá porucha, ktorá jej spôsobuje závraty a stratu rovnováhy, pre ktoré utrpela úraz pádom a spôsobila si hematóm na oboch dolných končatinách.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu zo dňa 29.06.2015 považovala závery krajského súdu v napadnutom rozhodnutí za vecne správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním. Posúdenie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov vyžaduje odborné lekárske znalosti, dokazovanie je v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia. Zdravotný stav navrhovateľky bol posúdený na základe žiadosti o zvýšenie invalidného dôchodku ako aj na základe opravného prostriedku. Po predložení nových lekárske správ priamo na pojednávaní bol jej zdravotný stav opätovne posúdený so záverom, že predĺžené lekárske správy nepodmieňujú zvýšenie stanovenej 45 % miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Navrhovateľka neuviedla v odvolacom konaní žiadne také nové skutočnosti, ktoré by záver prijatý v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S. s. p.“). V zmysle § 492 ods. 1 S. s. p. konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v súlade s § 214 ods. 2 O. s. p. bez nariadenia pojednávania, a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Predmetom konania bolo rozhodnutie odporkyne zo dňa 06.03.2014, ktorým zamietla žiadosť navrhovateľky o zvýšenie invalidného dôchodku. Z odvolania navrhovateľky je zrejmé, že namieta výšku určenej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, keď požaduje komplexné zhodnotenie zdravotného stavu a zvýšenie percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť za ostatné zdravotné postihnutia aspoň o 10 %.

Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v účinnom znení (ďalej len „zákona“) poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 2 dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

Podľa § 71 ods. 3 pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.

Podľa § 71 ods. 4 pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe a) lekárske správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť

vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Podľa § 71 ods. 9, ak v prílohe č. 4 nie je uvedené zdravotné postihnutie, ktoré je príčinou dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu, určí sa miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách podľa takého zdravotného postihnutia uvedeného v tejto prílohe, ktoré je s jeho funkčným dopadom najviac porovnateľné.

V konaní nebolo sporným, že navrhovateľka dlhodobo trpí slepotou jedného oka. Podľa posudkového hľadiska (kapitola VII., oddiel A prílohy č. 4 zákona) miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa zrakovej ostrosti dosiahnutej s korekciou do blízka a do diaľky, vyšetrením perimetra (zorného poľa) s ohľadom na intelektové schopnosti.

Posudkový lekár prvostupňového správneho orgánu vo svojom posudku zo dňa 09.01.2014 a rovnako aj posudkový lekár ústredia Sociálnej poisťovne po podaní opravného prostriedku v posudku zo dňa 18.06.2016 vyhodnotili, že slepota jedného oka je rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľky. V zmysle položky 7, oddielu A, kapitoly VII. prílohy č. 4 zákona určili mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Spolu s opravným prostriedkom v zmysle tretej hlavy piatej časti O. s. p. navrhovateľka predložila nové lekárske správy z odborných vyšetrení. Tieto vyhodnotil posudkový lekár ústredia Sociálnej poisťovne, ktorý vo svojom posudku zo dňa 18.06.2014 uviedol, že žiadna z ďalších zdravotných porúch nie je natoľko závažná, aby podmieňovala navýšenie základnej miery poklesu. Uviedol, že kardiológ nepotvrdil závažné ochorenie srdca, štítna žľaza nevykazuje žiadnu poruchu, v obličkách sú mierne cystické útvary, avšak sa klinicky neprejavujú. Zo správy z vyšetrenia zo dňa 10.06.2014 vyplýva obojstranná strata sluchu s 56,6 % podľa Fowlera, keď navrhovateľka uviedla, že pociťuje 3 dni pískanie a šumenie v pravom uchu. K tejto diagnóze posudkový lekár uviedol, že je náhla, vyžaduje ďalšie vyšetrenia a preto ju nemožno hodnotiť.

Na dožiadanie krajského súdu posudkový lekár ústredia dňa 17.03.2015 doplnil lekársky posudok o nové lekárske nálezy a uviedol, že predložené nálezy nemajú vplyv na stanovenú mieru poklesu, ORL nález potvrdzuje funkčnú poruchu vestibulárneho aparátu, vyžadujúcu občasné preliečenie a ľahkú poruchu sluchu, rehabilitačné vyšetrenie je prakticky negatívne, kardiologické vyšetrenie nepotvrdilo závažnú poruchu obehového systému. Uviedol, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím je naďalej slepota jedného oka a pre nezávažnosť ostatných porúch nie je možné stanovenú mieru poklesu 45 % zvýšiť.

Podľa § 71 ods. 6 miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Podľa § 71 ods. 8 mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav.

V konaní nebolo sporným (a bolo jednoznačne preukázaným) určenie zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu navrhovateľky (slepota jedného oka). Obojstranná nedoslýchavosť (56,6% podľa Fowlera) spôsobuje v zmysle kapitoly VII, oddielu B, položky 4 prílohy č. 4 zákona č.461/2003 Z.z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v nižšej miere, ako je miera poklesu určená za postihnutie zraku. Prichádzalo preto do úvahy hodnotiť postihnutie sluchu len v zmysle § 71 ods. 8 zákona na účely zvýšenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 10 %. Posudkoví lekári správnych orgánov oboch stupňov aj

po predložení nových lekárskeho nálezov zhodne vyhodnotili, že pre nezávažnosť ostatných porúch nie je možné stanovenú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navýšiť.

Podľa názoru odvolacieho súdu sú vo veci vypracované lekárske posudky úplné, objektívne a presvedčivo odôvodňujúce záver, že ostatné zdravotné postihnutia nepodmieňujú navýšenie o miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10 %. Navrhovateľka v odvolacom konaní žiadnym dôkazom nespochybnila závery posudkových lekárov pri určení miery poklesu.

Z vyšetrenia z 10.06.2014 (vykonanom po vydaní preskúmaného rozhodnutia odporkyne) vyplýva obojstranná strata sluchu, keď navrhovateľka uviedla, že pociťovala pískanie a šumenie v pravom uchu tri dni. Konštatovanie posudkového lekára, že v prípade (takto popísaného) zhoršenia sluchu ide o náhle zhoršenie je v súlade s nálezom ORL zo dňa 10.06.2014. Posudkový lekár ho zatiaľ nevyhodnotil ako dlhodobé a ako také, ktoré by malo vplyv na stanovenú mieru poklesu.

Navyše je potrebné zdôrazniť, že pri preskúmaní rozhodnutia odporkyne je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase jeho vydania (§ 250l ods. 2 v spojení s § 250i ods. 1 O. s. p), aj keď odporkyňa môže i v priebehu preskúmacieho konania rozhodnúť o neskoršom priznaní, resp. zvýšení invalidného dôchodku; taká možnosť však nie je dôvodom na opakované posúdenie zdravotného stavu v prípade predkladania novších a novších lekárskeho nálezov a dôvodom na zrušenie jej rozhodnutia, ktoré v čase jeho vydania na základe riadneho zistenia skutočného stavu zodpovedalo zákonu. Novšie lekárske nálezy v takom prípade môžu byť podkladom pre prípadné zvýšenie invalidného dôchodku v správnom konaní, na základe novej žiadosti.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom krajského súdu, že posudkoví lekári vyhodnotili rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľky v súlade s § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. a prílohou č. 4 zákona, a že určenie miery poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť odôvodnili logicky a presvedčivo, na základe dostupných lekárskeho nálezov.

K odvolacej námietke navrhovateľky, že krajský súd jej najskôr zvýšenie miery poklesu priznal, pričom v rozsudku je niečo iné, odvolací súd uvádza, že také tvrdenie zo zápisnice o pojednávaní nevyplýva a krajský súd rozhodnutie odporkyne potvrdil. Súd pri posudzovaní miery poklesu vychádza z posúdenia posudkového lekára, ktorý takéto zvýšenie miery nekonštatoval. Odporkyňa na pojednávaní uviedla, že navrhovateľka má možnosť do budúcnosti opätovne požiadať posudkového lekára o prehodnotenie, pokiaľ by sa jej zdravotný stav výrazne zhoršil.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, je v súlade so zákonom a preto rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 O. s. p. potvrdil ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky navrhovateľke právo na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 250k ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 250l ods. 2 O. s. p. a § 224 ods. 1 O. s. p. nepriznal, nakoľko táto nebola v odvolacom konaní úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.